

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

egjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyévi szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányabb arhan közlünk

Üzletvezetőséget Ujhelynek.

A kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalása során szóba kerültek most már határozott formában az új üzletvezetőségek is. Szerényi József államtitkár a vasuti ügyekkel foglalkozván, bejelentette, hogy az új üzletvezetőségek felállítására vonatkozó tervezet már kétszen fekszik a kereskedelemügyi miniszteriumban és tavasszal már a ház elé is terjeszti azt.

E beszéd alapján országszerte megindult a mozgalom az új üzletvezetőségek elnyeréséért. Valamennyi valamirevaló városa az országnak jogot formál az új üzletvezetőségek egyikére. Miniket azonban csak a közlekedési Kassa mozgalma érdekeli.

A Kassán megjelenő „Felsőmagyarország” egyik utóbbi számában hosszú cikkben Kassának kívánja az új üzletvezetőségek egyikét. Különböző okokat sorol fel, melyek — szerinte — mind okvetlenül szükségessé, sőt fontossá teszik, hogy az új üzletvezetőségek egyike Kassán állítsák fel. Legnagyobb érvül az új üzletvezetőségekhez csatolt vonalak fekvését hozza fel és e célból már össze is állította az üzletve-

zetőségekhez beosztandó vonalakat is a következőkben:

• A miskolci üzletvezetőség most 1787 kilométert, a debreceni 1684 km. kezel. Az új beosztás szerint tehát az előbbi kerek 600, az utóbbi 500 km. el kell venni, ezen 1100 km. máris megadja az új Kassának követendő üzletvezetőségnek hatáskörét.

A miskolci üzletvezetőségtől elvonandó vonalak volna: a kassa—miskolci vonal Szikszóig vagy Ongáig terjedő része, a kassa—torna, szepsi—mecenzei—lucibányai vonal; a bodvavölgyi vasut (torna—sajóecsegői vonal); a kassa—legnyemihályi vonal; a szerencs—sátoraljaújhelyi—mezőborczi és a tókeretes—varannói vonal. Ezen vonalak hossza összesen (a kétvégányu részt is tekintetbe véve) kitesz körülbelül 600 kilométert.

A debreceni üzletvezetőségtől vona elvonandó a fenti vonalak kiegészítése és pedig: a mezőzombor—tokaji, a sátoraljaújhely—csap—ungvár—sianki, a csap—királyháza—kőrösmező és a bátyu—lawocnai összesen 500 km. kiterjedésű vonalak. Ehhez jönne még az

épülőfélben levő hidasnémet—szerencsi vonal.

Ezen vonalhálózat összesen kerek 1200 kilométert tesz ki, az itt felsorolt vonalak oly vidéken futnak keresztül, mely vidék fekvésénél fogva gazdaságilag és történelmileg Kassa felé gravitál.

Ez az összeállítás — öszintén szólva — mindent bizonyíthat, csak azt nem, hogy az új üzletvezetőségnek Kassán kell lennie, mert az összes, az üzletvezetőséghez tervebe fővonalak kívül esnek Kassán Kassához csupán két vicinális vonal, mégpedig: kassa—torna és a szepsi—mecenzei—lucibányai vonal tartozik közvetlenül, míg a többi vonalnak — köztük a legfontosabb szerencs—sátoraljaújhely—mezőborczi, a sátoraljaújhely—csap—ungvár—sianki, a sátoraljaújhely—csap—királyháza — a sátoraljaújhely—mezőborczi vonalak központja Sátoraljaújhely, de a többi vonalak is mind megyebeliek.

Az új üzletvezetőségek egyike tehát okvetlenül Sátoraljaújhelyben állítandó fel. Minden érv emellett bizonyít, minden érdek ezt kívánja, mert neveltséges volna az üzletvezetőséget egy olyan

helyen felállítani, amely az összes vonalakon kívül, a sarokban fekszik. Az üzletvezetőségnek a vonalak központjába kell esni, és a központ pedig a jelen esetben egyedül Ujhely.

Kassa ezenkívül a történelmi multjára is hivatkozik, mintha ugyan az üzletvezetőségek történelmi multja való tekintettel oszthatná el. Az egyedüli szempont, mely a kereskedelmi kormányt az üzletvezetőségek felállításában vezérrelheti: a kereskedelmi és gazdasági szempont mind Ujhelyt állítja előtérbe, mint az üzletvezetőség székhelyét. De feltéve, hogy a történelmi mult is súlyal bír az üzletvezetőségek elhelyezésénél, hát akkor is ki hivatkozhat nagyobb, dicsebb multra: Kassa, vagy Ujhely?

Szóval akárhogy akármint forgatjuk is a kérdést, akármilyen összeállításban csoportosítsuk az érveket, végső eredményként csak azt szűrhetjük le, hogy az új üzletvezetőségek egyikének okvetlenül Ujhelyben kell felállítani.

Es fel is lesz állítva, ha mi is úgy akarjuk. Ujhely földrajzi fekvése, a gazdasági és kereskedelmi érdekek biztosítják ne-

Meddig borju a borju?

— Jogi kérdés —

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az alábbi levelet azzal a kérelemmel küldöm be, sziveskedjék azt e soraimmal együtt b. lapjában közölni: talán akad okos ember, a ki az abban felvetett *kérdésként* kérdésre helyes megoldást tud nyújtani. Igaz, hogy a lenti levélben foglalt fejtegetések inkább jogi szaklapba valók volna, de nyenbe nem mertem azt beküldeni, mert a jogászoknak nincs érzékük a komoly dolgok iránt s még kitelnék tőlük, hogy közönséges *humorizálásnak* tekintenek az aianti sorokat, annál inkább, mert könnyebb egy humoros kérdésesen kacagni, mint egy komoly kérdésre feleletet adni. — Tehát itt a levél:

Mélyen tisztelt Végrehajtó Ur!

Először is fogadja legmélyebb köszönetemet, a miért engem, szegény oktondi borjut, védelmébe vett. Hallottam — és örök hálával tartozom érte — mikor a gaz-

dám előtt komolyan és ünnepélyesen kijelentette, hogy engem eladni nem szabad és ha mégis eladna, úgy a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekedetet követne. És öt becsuknak. Tessék elhinni, az életem mentette meg. Mert gazdám meg a felesége itt az istállóban fülem hallatára már többször beszétek rám néve rémes dolgokról, azon kezdte t. i. a gazda, hogy engem el kell adni. — Hogyne; mondta rá asszony, — üszö-borjut! De mikor annak a Nájfelnek a követelését már ki kell fizetni! — Hát akkor inkább másat, — Inkább ezt, mint a riskát, egyéb ugy sínes. — De ki venné meg, hogy télen át takarmányolja? — Majd megveszi a Wajstán! — Végrehajtó ur, ez a Wajstán a városi mézsauros, képzelhet már most, mily aggodalmak közt éltem, s mily kő esett le szívemről az ön életmentő szavai hallatára.

Kár volt azonban, igen nagy kár volt, igen tisztelt végrehajtó ur, hogy irántam tanusított jóakarát nem terjesztette ki szegény édes-

anyámra is, dacára annak, hogy az önnel jött két ur, kik közül ön az egyetlen ügyvéd urnak, a másikat haljabeacsúsnek szólította — mindenki azon volt, hogy szegény anyám is hozzám hasonló sorsban részesüljön. En jól hallottam, mikor ez a két ur összesugott s az egyik azt mondta: „Ezt is diktálja be”. „Nem fogja felírni, felelt a másik, egyetlen tehen”. „Mondja rá, hogy borjut”. De ön nem akarta elhinni az anyámról, hogy az borju és mikor megtudta, hogy már öt év óta fejk, azt mondta rá, hogy a tehenet nem foglalja le, azzal tehet a gazdám, amit akar.

Es így alighanem szegény anyám kerül a Wajstánhoz, mert aztán, hogy önként elmentek, a gazdám meg a felesége abban állapodtak meg, hogy most már a riskát muszáj lesz eladni, ha mindjárt Wajstánnak is mert a borjut már nem szabad és attól a Nájfeltől meg kitélik, hogy, ha hamarosan meg nem kapja a pénzt, a földjüket lecitáltatja el.

Miért van az, tisztelt végrehajtó ur, hogy ön, vagy a mit ön emle-

getet, hogy ön csak azt alkalmazza, — a törvény, nem részesíti hasonló védelemben a tehenet is mint a borjut? Ön megmentett engem, de ép ezzel vesztét okozta szegény anyámnak, mert, hogy a gazdám szavait citáljam, olyan kényszerhelyzetbe hozta őt, hogy kénytelen a riskát akár a vágóhídra engedni. Pedig így nemcsak szegény anyámnak okozta vesztét, de igen nagy kárt okoz a gazdámnak is, egyetlen fejős tehenétől fosztván meg őt. Miből fognak ezután tejelni?

Igen, az asszonyom nagyon sirt, mikor arról beszélt, hogy miből fognak most már tejelni s csak akkor csöndesedett el egy kicsit, mikor a gazdám megbiztatta, hogy üszöböl lesz a tehen. Soká lesz az még, mondta az asszony. Majd csak lesz — felelt az ember. — De hát mikor lesz?

Ah, tisztelt Végrehajtó Ur, ez a mikor nekem is szeptet ütött a fejembe. De engem egész más szempontokból érdekel ez a mikor, t. i. azon gondolkozom, hogy ha a gazdám jövőre megint tartozni fog

HOVA MENJÜNK SZÍNHÁZ UTÁN?!

REITMAN ADOLF

PANNÓNIA

KÁVÉHÁZÁBA,

ahol egy tea, sonka és vajból álló színházi vacsora 70 fillérért kapható,

ahol szolid, figyelmes kiszolgálás mellett a vendégek kényelméről a legmesszebbmenőleg gondoskodnak.

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Hideg buffet!

Lapunk 4 oldal.

künk az eredményt. Csakhogy a sült galamb nem röpülhet ám az öllünkbe. Ha mi nem fogunk ez ügyben lépéseket tenni, megeshetik, hogy a hozzánk közel fekvő Ungvár, vagy Kassa — dacára Ujhely kedvező fekvésének — fogják elmarni előlünk az üzletvezetőséget.

Nem akarunk terjengőssé válni és azért nem kívánjuk részletesen felsorolni azokat az óriási előnyöket, melyeket egy üzletvezetőségi székhely nyújt. De tisztában van azzal különben mindenki ezért csak arra szorítkozunk ezúttal, hogy felhívjuk az illetékes körök figyelmét arra a nagyfontosságú dologra, mely közel jövőben vár elintézésre és amelynek mikénti elintézésétől függ Ujhely város és Zemplénvármegye jövője.

Kassa már megindította saját érdekében a mozgalmat s — mint halljuk — Ungvár is mozgólódik már. Nekünk nem szabad ezt tétlenül nézni, hanem részt kell vennünk minden erőnkkel a versengésben, ha eredményt akarunk elérni.

Meczner Gyula főispán, *Dókus Gyula* alispán, *Buza Barna* képviselő, *Kiss Odón* h. polgármester mind olyan férfiak, akik szívükön viselik a vármegye és a megyeszékhely érdekeit. Indítsák hát meg e nagyfontosságú mozgalmat, álljanak annak élére s akkor — ösmerve azt a nagy rokonszenvet és vonalmat, melyet *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter Zemplénvármegye iránt érez — fáradozásunk biztos sikerrel fog járni.

A legvérvörzsebb seb.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek a múlt napokban az országgyűlésen elhangzott nagyérdékű felvilágosítása, az Amerikai kivándorlási ügyében egy interpellációra adott válasza, — széles köröknek, mondhatnók az egész magyar közvéleménynek figyelmét odairányítja az

Nájfél úrnak és ön megint ki fog jönni, vajjon fogja-e ön az én életemet ismét oly hathatós védelemben részesíteni, mint most tette? Nem-e fog tehénnek deklarálni, ha az ügyvéd és a halljabeccsü egyet-értőleg borjunak diktálnak is be. Borju lesz-e ön meg akkor is, vagy már tehén. Egyáltalán mikor lesz tehén a borjuból? szóval meddig borju a borju? Ez reám nézve komoly életkérdés, öné nézve komoly jogi kérdés. Van-e törvény, miniszteri rendelet, döntvény, fejső-bírósi határozat, avagy jogszokás, mely ezt a kérdést eldönti? Ha nincs ugy csinálni kell. Tisztázni kell az eszmét, Ha a végrehajtási törvény más-más elbírálás alá veszi a borju és a tehenet, ugy meg kell lenni a kettő közötti jogi elhatárolásnak. Kérjük a borju jogi definitióját! Kérünk választ egy szaktalpon!

Tisztelettel

Egy schweizerfajú 1 $\frac{1}{2}$ éves
úszóborju.

A másolat hitelűl

R. R. bír. végrehajtó.

ország legvérvörzsebb sebére, a kíván doriásra. Valóban milliárdokra megy az a nemzeti tőkevesztés, melyet a hazai kivándorlás okoz és koránt-sincs kiegyenlítő azokkal a pénzekkel, a melyeknek a felvidéken csak legandás híre van, hogy egy-egy szerencsésebb kivándorló itthon hagyott családjának mennyi pénzt küld haza. A hir szárnyán egy kis amerikai pénz ezrekre nő és nem csalódunk, ha a kivándorlás okát ebben találjuk leginkább.

Ha Amerikában mindenkinek olyan rózsásan menne a dolga, akkor miképpen történhetné meg az, hogy a legutóbb is 10,000 magyar honfirtársunk jött haza a duzzadó reménység földjéről, Amerikából. 10,000 magyar, akik busan csalódottan és azzal a szilárd elhatározással jöttek haza, hogy magukat még egyszerűen lóvá tenni nem engedik.

A határszéli rendőrkapitányok és a Fiuméből érkezett hivatalos jelentések szerint ugyanis rövid négy hét ajatt 10,000 magyar munkás jött haza, akik azt beszélik, hogy Amerikában az ujabban kivándorlók sorában a legsötétebb reménység, kétségbeesés van abban a tekintetben, hogy a mit előzőleg hirdettek, az új elnök választás befejezése után gazdasági fellendülés be fog következni. A jelek arra mutatnak, hogy egyelőre Amerikában nagyobb arányú gazdasági fellendülésről, az ezer meg ezer számra heverő munkások foglalkoztatásáról szó sem lehet és kétségtelen, hogy nem 10,000 számra jönnének a kivándorlók haza, akik tul az Oceánon oly keservesen családok, hanem jóval nagyobb számmal, ha hajójegyre és utazásra lenne pénzük.

Es jól lehet ilyen sötét a helyzet, — nem szünetel az Amerikába való csábítás munkája. Az egész ország osztatlanul üdvözülheti tehát a belügyminisztert, aki a mainál még szigorubb hirsággal kíván lejutni azokra, akik hivatásszerű provizórt az itthonvalókat Amerikába csábítják. Mert annyi bizonyos, hogy nagyon érthetik ezek a gonoszlegety emberek a maguk dolgát, hogy amár Amerikát, amelyről ők arany hegyeket ígérnek, tizezrével hagyják el a megcsalódott honfitársak, mégis akad olyan vak, olyan jóhiszemű, olyan családú szerető ember, aki lépve megy és éppen most, amikor rosszabb időt nem választ-hatna. — Amerikába vitorlázik. Mert azt megtudnók érteni, hogy egy-két ember Amerikában se boldogul, de mindjárt tizezer ember, a ki vígan kifizeti a tetemes hajójegy árát (talán egész életének összes keres-ményét) s kiutazzék, meg megint visszavitörülézők, — ezt józan ész-szel senki se fogja gondolni. Bizony-nyal ugy van, a miről különben az amerikai lapok állandóan írnak, hogy a gazdasági válság tart, a gyárak csukva vannak, munka nincs és Amerikában csak azok a régebben kivándorlók tudnak megmaradni, a kik nem lévén teljesen vadidegenek, hitelük van, a melyet kihasználnak

abban a reményben, hogy majd csak virradnak jobb napok. Vagy azok maradnak, a kiknek a hazautazásra való pénzük nincs meg és idehaza sincsen olyasvalakijük, a ki küldene számukra pénzt, ezzel kiváltaná őket a sötét rabságból, a nyomorúságból.

Még mindig napirenden van Amerikában a munkanélküliség tüntetése, az éhezők fenyegetőzése, a tömegbe állása és részükrol az élelmiszerszállító vonatok megtámadása. A helyzet még kegyetlenebbnek ígérkezik a hidegebb idők beálltával. Munka? Munkacsoportok pedig legfeljebb csak a legvérmesebb amerikai számítás szerint is, legfeljebb abban az arányban várható, hogy az amerikába elhelyezett munkásokat fogják tudni elhelyezni. Új bevándorlókra Amerikának nincs szüksége. Azért mondják oly sűrűn az Amerikába vándorolni akaróknak, hogy — vissza.

SZINHAZ.

Heti műsor:

Szerda: „Tanító”.
Csütörtök: „Doktor ur”.
Péntek: „Milliárdos kisasszony” (Zó-naelőadás).
Szombat: „Bálikirálynő”.

Csökkirály. Szombaton este a „Csökkirály” c. operettet mutatta be a társulat. A darab minden tekintetben modern, amennyiben minden cselekmény nélküli. A zenéje szép, sőt van benne egynehány megkapóan szép szám is, de librettoja szörnyen gyöngé. Szóval olyan darab a Csökkirály, amelynek sikere egyedül a szereplőkön függ, mert maga a darab semmi olyan értékes részletet nem tartalmaz, amely rossz előadás esetén is biztosan a sikerét. A szereplők érdeme tehát, hogy a „Csökkirály” nálunk meg nem bukott, sőt hogy sikert is ért el. A sikerért a főérdem *Jászay* Mariska és *Belesnay* Margitot illeti, *Jászay* (Franzen Miska) ez estén sokkalta több temperamentummal játszott, mint az előbbieken, *Belesnay* pedig Evike szerepét játszotta meg a szerep intenciójának meg eléllő felfogással élénken, kedvesen. A királyné szerepében kedves volt *Szabolcsy* Jozefin. Nagyon tetszett *Thurzó* Margit táncja. A férfiak közül *Szöregyh*, *Agotai* és *Kertész* érték el nagyobb sikert. Az összjáték ez estén kifogástalan volt, valaminthogy elismeréssel kell szólnunk a kar ez esti szerepléséről és a diszletezéséről is. — Vasárnap este ugyancsak a Csökkirály ment az előbbinél még nagyobb sikerrel.

Svihákok. Hétfőn a Svihákokat adták zónaelőadásban. A darab — eltekintve a *Belesnay* betegsége folytán beállott szerepváltozások okozta apró incidens — nagyon jó előadásban került színre. Különösen *Jászay* Mariska — aki estéről estére jobb alakítást nyújt — és *Szöregyh* Gyula nyújtottak szerepeikben teljes illúziót. De jók voltak a többiek: *Thurzó* Margit, *Fekete* Rózi, *Marton*, *Agotay*, *Kertész* és *Vilgyi* is.

Szabolcsy Jozefin — tekintetbe véve, hogy beugrott a szerepbe — szintén teljesen elfogadható nyújtott. Öltözékére azonban az utóbbi időben nagyon kevés gondot fordít. Ezen az előadáson is nagyon hanyagul és izléstelenül volt öltözve. Ez pedig nagy kar, mert az ilyen külsőséggel teljesen lerontja különben értékes alakításait.

Katalin. Kedden este a „Katalin” csodaszép zenéjében gyönyörködhetett a közönség. A címszerepét *P. Szepesy* Szidi krelta. Gyönyörű hangja ebben a szerepben kitűnően érvényesült. Enekszámait percekig tartó zugó taps honorálta. Germain hadnagy szerepét *Jászay* Mariska játszotta. Alakítása a jobbakkal tartozott, sőt éneke meglepően szép volt. Anica szerepében *Haller* Józsa keltett illúziót. Bájos kis Anica volt, akiért érdemes Germainnak a halálal játszani. Enekén és játékán azonban meglátszott, hogy ez volt első önálló szerepe. — kissé félnék volt. Jók voltak még: *Várady*, *Szöregyh*, *Magas*, *Agotai* és *Marton*.

H I R E K.

Viszik a katonákat.

Szerte az országban katonaszállítási hírekkel van tele a levegő. A boszniai helyőrség kiegészítése címén hosszú katonai vonatok viszik a bakákat a nagy dicsőséggel annektárt tartományok felé. A kaszárnyákban csupa szivesség mindenki, a katonabandák vig nótákkal bucsuztatják az embereket s künn az utcákon siránkozó anyák, ismerősök jajszavai repkednek a hulló híphékek között. Csupa magyar ezred, csupa magyar fiukból álló legénység az, melyet utnak indítani célszerűnek talált a legfelsőbb hadvezetőség. Persze ilyenre nagyon jók vagyunk. A két annektárt tartomány sorsáról nem esik szó most sehol a világon. Oda at Ausztriában halálisan halgatnak. Most egészen nekünk szánja mindenki, nehogy a reánk rovandó véráradattól megriadjunk. Majd aztán, ha rend lesz, mi megint nem leszünk a világon. Evszázadok óta így mutatja ezt a magyar történelem. Mikor fogjuk már egyszer levonni a történelem tanuságát? Jó magyar véreink, magyar fiaink odalenn a határszéleken egy kegyetlen guerillaháboru küszöbön állanak. S a szállítások tovább folynak. S ha — amitől óvjon Isten — tényleg kiüt a háboru, még mennyi áldozat vár ránk, S mi majd, kiknek pedig fülünkben cseng még a nemzeti kívánságunkra válaszol adott „chlopii soha” lovagiasan fogunk sietni a külügyi zsenialitások révén bajba került Ausztria védelmére. Pedig a lelkesedésünknek, nemzeti hevünk föllángolásának semmi köze e háboruhoz. Ide-

NÉVJEGYEK

A LEGDIVATOSABB FORMÁBAN RENDKIVÜLI
~ OLCSÓ ARON KÉSZÍTETNEK ~
LANDESMANN MIKSA ÉS TSA
~ ~ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. ~ ~

gen érzésekért, idegen érdekekért vért és pénzt fogunk adni. S a magyar anyák könyei, a magyar fiúk kinyai, a ránk szakadó gazdasági válság lelket felforralló gyötrelmei közepette lesz-e bátorsága a kormánynak a maga nagy ereje tudatában föltételül odaállítani sutbadobott nemzeti követeléseinket? Megfogjuk-e egyszer érteni véres lapokkal teli történelmünk tanítását? Nem! Mi majd megint lovagiaskodunk s pusztulni fogunk odalenn, anélkül; hogy a magyarságnak a vér és pénzvesztésén kívül valami eredmény jutna. Ha most hallgat még a függetlenségi párt, ezt megérti a magyar lélek, de bízunk kell abban, hogy még hallatni fogja szavát, mert a magyar szív erejének az első ágyulövés idején még meg kell szólalnia.

— Felkérjük lapunk munkatársait, hogy a karácsonyi számba szánt közleményeiket f. hó 15-éig küldjék be.

— Zinner Henrik ünnepzése. A sauhelyi polgári takarékpénztár és hitelegyet igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselő kara tegnap az intézet helyiségében disztyulást tartott. Az intézet 25 éven át érdemekben gazdag igazg. tagját, jelenleg igazg. elnökét Zinner Henriket ünnepelte, mely 25 éves évforduló alkalmából megfestette tanásterme részére az igazán művészes kivitelű arcképet és melyet a tegnapi disztyulés keretében lepezett le. Az ünnepelt ki teljes odaadással és szakértelemmel az intézet érdekeit előmozdítani igyekszik, meghatottan mondott köszönetet a meglepetésért.

— Esküvő. *Rosenberg Géza*, a Rosenberg Gyula és társai miskolci cég baltagja f. hó 6-án esküdött örök hűséget *Koos Adolf* birtokos leányának, *Klárának*.

— Egy tanító ünnepzése: Ritka ünnepelésben lesz része Stern József nyugalmazott néptanító és író hitközségi jegyzőnek. *Stern József* tokaji tanító működésének 50-ik évfordulóját érte el. Ez évforduló emlékére hitközsége, tanítótársai, tanítványai és tisztelői folyó évi december 20-án, vasárnap délelőtt 10^{1/2} órakor, az író hitközség tanástermében disztyulással egybekötött Jubileumot rendeznek. Melyen az ünnepi beszédet a hitközség nevében dr. *Engl Jakab* hitk. elnök, a tanstület nevében *Lieberman Samu* isk. igazgató mondja.

— Halálozás. *Vitányi Bertalan* ügyvéd, tvhatósági bizottsági tag, a hegyalja-mádi takarékpénztár igazgatósági tagja stb. f. hó 5-én Szerencsen elhunyt. Temetése f. hó 7-én volt nagy részvét mellett.

— Thea-zsur. A Dókus Gyuláné által nov 19-én és decz 3-án rendezett thea-zsurokról a rendezőség a következőképen számol el: az első zsur bevétel 101 kor. 46 fillér; kiadás 22 kor. 50 fillér; a második zsur bevétel 171 kor. 22 fillér; kiadás 53 kor. 78 fillér. Tiszta jövedelem tehát a két zsurból 196 kor. 40 fillér. Az elnököt ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, a kik belépőjegyeik megváltásával hozzájárultak a nemes céllal megvalósításához. Kiemeli a rendezőség azt is, hogy Oláh Rudi és zenekara a

második zsuron díjtalanul szolgáltatta a zenét. A legközelebbi zsur decz. 17-én lesz, az elsődöz hasonlóan hangversenyyel és cigányzenével.

— Az élőhalottakért. A kórházi elneveltek karácsonyfájára megindított gyűjtés szép eredménnyel indult meg. Vármegyénk nemes-szívű közönsége siet filléreivel hozzájárulni szegény élőhalottak karácsonyi ünnepének költségeihez. Adakozásokat még mindig elfogad a kórház gondnoksága és lapunk szerkesztősége.

— Védekezés a favágók uszoraja ellen. Az ellen a hallatlan uszora ellen. mely a favágók valóságilag kiszípolozzák a közönséget, Ungvár város nagyon helyes módon védi meg adófizető polgárait. Hatóságilag állapította meg a favágás árát és a favágás üzését hatósági engedélyhez kötötte. Minden egyes favágó hatósági igazolványt kap, melynek alapján üzheti mesterségét, köteles azonban a hatóságilag megállapított árszabályt betartani. Az igazolványok a következők;

Ungvár r. t. város rkapatányi hivatalától.

5709. sz.
rk. 1908.

Igazolvány.

(Érvényes a további intézkedésig.)

..... születésű éves Ungvár utca szám. a lakos igazolt favágó köteles az alább kitüntetett s hivatalosan megállapított díjért Ungvár város területén bárki felszólítására fat vágni.

A favágási díj következőleg van megállapítva:

1. Egy öl (4 ürméter) kemény tűzi hasabfa feelfűrészélése, felhasználása s a faskamrába való berakásáért *három részre*: I. oszt. 5 K 60 f. II. oszt. 6 K — f., III. oszt. 6 K 40 f. *Negy részre*: I. oszt. 6 K 40 f., II. oszt. 6 K 80 f., III. oszt. 7 K 20 f.

2. Egy öl (4 ürméter) kemény hasab tűzifa feelfűrészélése és berakása, hasogatás nélkül 4 K.

3. Egy fői öl (2 ürméter) kemény tűzi hasabfa felvágásáért az I. pont szerint osztály és ölenként megállapított díj fele fizetendő.

4. Egy szekér piacon vett tűzifa I. pont szerinti felvágása, ha egy fél ónál (2 ürméternél) kevesebb 2 K 30 f.

Jegyzet. Ha a favágás nem a fatartóban vagy annak közelében, hanem attól 10 méteren túli távolságban eszközöltetik, a fának a fatartóba való behordása szabad egyezkedés utján külön díjazandó.

Ungvár, 1908. nov. 20. án.
Rendőrkapitány szabadságon: *Markovszky*, rendőralkapitány.

Ungváron tehát gondolkodik a rendőrség a közönség kiuzorásának megállításáról, de nálunk . . . ? Nálunk még azt sem tudják meggátolni, hogy a cimtáblákat le ne szedik a fáról. Vajjon mikor jutunk odáig, ahol Ungvár tart? Talán soha!

— Sulyos baleset. Sajnálatos baleset érte f. hó 7-én d. u. *Manks Elemér* itteni kir. törvényszéki bírót. A törvényszéki palota egyik lépcsőjén megcsuszott és jobb lába felső combját eltörte. A szerencsétlenül járt bírót lakásán ápolják.

— Vakmerő merénylet. Folyó hó 7-én és 8-án vakmerő merényletet követtek el ösmeretlen tettesek Szopkó István és Szecsényi István helybeli rendőrök ellen. Szopkó 7-én éjjel fél 12 óra tájban Rákóczi-

utcai állomáshelyéről kiment egészen a csörgősi vámházig, ahol mint egy 50—60 lépésnyi távolságra szemben találta magát három alakkal, akik közül az egyik feléje kiáltotta: „állj meg, ki vagy!” Alig felelt a rendőr, az idegenek egy revolverlövéllel válaszoltak, mire a rendőr is lött. A lövés után a három alak a gyártelepi kémény irányában épült új utcában menekült, ahonnan még két lövést intéztek a rendőre s azután tovább futottak. Ez az eset ugyanazon az utcán megismétlődött folyó hó 8-án. Azon éjjel már öten voltak a lövöldöző betörők, akiket Szecsényi István rendőr zavart el az egyik koremsa csukott ajtaja elől ahoval valószínűleg beakartak törni. Menekülésük közben ezek is többször a rendőrre löttek aki a gyártelep felé menekülő betörőket üldözőbe vette, de elfogni egyiküket sem sikerült, mert a rablóknak a gyártelep tájéka nyomon vezetett. A rendőrség intézkedett, hogy munkájokban második ízben megzavart betörők kézrekerüljenek.

— Lábát törte. Kurila András, a helybeli kölesönös üneglőző egyesület hivataloslagja folyó hó 6-án Sárospatakra temetésre készült. Amint este a helybeli pályaudvaron a vonatra akart szállni a sikos lépcsőn olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy jobb lábát eltörte. A kórházban ápolják.

— Hálókocsi közlekedés. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától veit értesítés szerint a 706—710—1802 és 1803—709 számú vonatokkal háló kocsi Budapest nyugati pályaudvar Buziás között és viszont közlekedik. Indulás Budapest nyugati pályaudvarról este 10 óra 15 perkor, érkezés Buziásra délelőtt 9 óra 25 perkor; indulás Buziásról délután 4 óra 15 perkor érkezés Budapestre reggel 7 óra 15 perkor.

— Pákóczi cipőkrem a legjobb bőrfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa Kassa.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és az a megkönnyebbülés napról napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét, a halászt, kérjük figyelmen kívül ne vessen.

Étvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg s meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f Kapható minden gyógytárban.

KÖZGAZDASÁG.

— A hegyvidéki kirendeltség jelentése. Tíz esztendeje, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a Zemplén vármegyére is oly áldásos ruthén szervezési akciót megindította. A miniszter első gondja volt,

hogy a földhözragadt szegény népet földhöz juttassa, a modern gazdaságkodásra nevelje, a hitelviszonyokat javítsa és a népet az öt kegyetlenül pusztító uszora karjaiból kivonta. A hegyvidéki kirendeltség jelentéséből vesszük ki az alábbi részleteket, melyek egyrészt hű képet nyújtanak az elért eredményeknek, másrészt a ruthén akciónak jelentőségét teljes nyagságában megvilágítják. Hatvanezer holdnyi az a terület, amelyet a hegyvidéki lakosságnak részben örökáron, részben pedig bérlet utján nagyobbrészt állattenyésztési célra juttattak. Így vált lehetővé, hogy harminchérom község lakossága tízezer darab jászagot legeltetett kora tavasztól őszig a havasi régiókban és a dus fűvű lejtőkön. Az ősi gazdaságok és gazdasági nevelés óta nagy változáson ment át: jóformán kicsérélődött az állatállomány. A degenerált haszonállatok helyett újjak, értékesek nevelődnek. A nép gazdasági fejlődésének eredménye, hogy a nép mezőgazdaságára modern csapásra tért. Bizonyítja ezt a mezőgazdasági gépek egyre fokozódó elterjedése ilyenkor telen százkara megy a gazdasági tanítások száma s majdnem ennyi a gazdasági háziipar-kurzusok száma is. Már a múlt évben kétezer családnál többen foglalkoztak rendes háziiparral s ebből volt jövedelmük százötvenezer koronát túlhaladott. Egy-egy család átlagos keresete a háziipar révén 87 korona volt; s hogy 87 korona téli időben micsoda nagy pénz egy ruthén családnak, azt csak azok tudják, kik a népet ott a Verhovina táján ismerik. A háziipari foglalkozás nagy elterjedésének tudható be az az üdvös eredmény, ami a hegyvidéki hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkozik. A százharminc hegyvidéki hitelszövetkezetben ma már 1,233,974 K takarékbetét van, az üzletrészek pedig kétfélmilliónál nagyobb értéket képviselnek. Mig az akció első évében két szövetkezet alakult, ma százharminc ilyen gazdasági társulás van huszonnyolcezerszázötvenegy taggal. Mig 1893-ban a kölesön összege 283,737 korona volt, a rákövetkező évre már 1,400,654 koronára növekedett, a múlt esztendőben pedig az öt és fél milliót meghaladta. Mindezekből kitűnik, hogy a hegyvidéki gazdasági munka jó sikereket ígér. — Es ezért van az, hogy minél inkább halad a munka, annál szelebbe területek kívánják hogy a gazdasági talpraállítás hasonló állami beavatkozással történjen a gazdaságilag elmaradott felső vármegyékben. Leginkább feltűntetik a tízevi munka sikerét a hegyvidéken felállított hitelszövetkezetek, melyek már az egész vidéken el vannak terjedve. A szövetkezetek megszólását és tagjaik számát egy kimutatás következőképen tünteti fel:

Máramaros	62	szövetk.	15139	taggal
Bereg	29	"	5775	"
Ung	4	"	5550	"
Zemplén	3	"	281	"
Ugocsa	9	"	2406	"

A 130 hitelszövetkezetben az üzletrészek összérték 2,006,772 korona. Folyósított kölcsönök: 5,445,603 korona. Takarékbetétek 1,233,974 kor. Tartalékalapok 137,529 korona.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA,

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

Magyar királyi államvasutak Buda-pest-balparti üzletvezetőség.

43181—908. szám.

Pályázati hirdetés.

A vonalaink az 1909. évben szükségilendő és alább felsorolt anyagok szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályáza tot hirdetünk.

A megközelítő évi szükséglet a következő: I. csoport. 164300 drb. különféle kocskakó, 596000 drb. különféle fejkő, 204 m³ durván kidolgozott mükő, 84 m³ tisztán kidolgozott szerkezeti kő, 721 m³ faragott vagy hasított kő, 363 m² durván kidolgozott fedőlemez, 69 m² finoman kidolgozott fedőlemez. — II. csoport. 25400 m³ terméskő. — III. csoport. 8300 q. oltatlan fali mész. — IV. csoport. 2802000 drb. égetett fala téglá közönséges, 331000 drb. égetett fali téglá nyers falazathoz. 417000 drb. égetett fedőcsereptégla hornyolt lapos, 6400 drb. égetett fedőcsereptégla hornyolt homorú.

Az ajánlatok folyó évi december hó 22-en déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályának (Terézkerut 62. sz. I. em. ajtó 5. sz.) adandók át, a bántapénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál folyó hó 21-én déli 12 óráig teendő le. A részletes pályázati feltételek és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségünk megtekinthető üzletvezetőségünk anyag beszerzési csoportjában (Terézkerut 62. sz. II. e. 4. ajtó) pedig megszerzhetők.

Az üzletvezetőség.

3560—1908. szám.

Árverési hirdetés.

Alólirott bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a vb. Grosz Adolf esdőtömeghez tartozó, a esdőlétár 1—17, 19—22, 25—27, 29—38, 41—50, 52, 54—71, 74—85 tételek alatt felvett és 7861 kor. 26 fillér tőkét kitevő könyvkövetelések nyilvános árverés útján el fognak adni. As árverésnek a sátoralajuhelyi kir. törvényszék árverési helyiségében leendő megtartására 1908. decz. hó

16. napján d. e. 8 óra és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett követelések az 1881. évi LXL. t. c. 107. és 108. §. értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A követelések az árverés napjáig bármikor megtekinthetők Dr. Garai Armin ügyvéd esdőtömeggondnoknak ügyvédi irodájában.

A tömeg sem a követelések valódiságáért, sem fennállásáért, sem behajthatóságáért szavatosságot nem vállal.

Kelt Sátoralajuhely, 1908. decz. hó 5-én.

Rosner Imre, bír. végrehajtó.

Jó írásu irnok alkalmazást nyerhet Rosner Imre bírósági végrehajtónál. — Található naponta reggel 6—8-ig lakásán Kazinczy-u. 31.

KLEIN GEZA

szénüzlete

ajánlja szoba fűtésére:

I. rendű Porosz kőszén 2 írt. 40 kr. — Szalon kőszén 1 írt. 80 kr. — Porosz brikett, valamint l. r. gázkosz jutányos árak mellett házhoz szállítva. Telefon 64. sz.

Egy német és magyar levelezésben teljese n jártas könyvelő 1200—1500 korona fizetés mellett egy helybeli kézműkereskedésben állást nyerhet.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Sárospatakon, a főiskola közelében egy üzlet-helyiség kerestetik.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyított közönségénél, oszról és meghűléseknél, bedörzsoléséknél, sőt sokféle más esetben használna.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beviszáskor óvatosságot legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzékével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2—és gyógyszerár minden gyógyszerertáiban kapható. — Főmáster: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dz Richter gyógyszerára az „Arany eroszlanhoz“**, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kérjen egy mintát az általunk kiadott adókönyveskéfőből. Landesmann M. és Tsa könyvkereskedésé.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönség, hogy tűzifa raktáram már nem a vasuti állomáson, hanem a Kosuth-utczai saját telkemen, a (Hordógyár) mellett van, ahol hasáb és vágott fát nagy raktáron tartok.

Egy méterm. vágott fa házhoz szállítva 2 kor. 50 fillér. Vagyon számra jutányos árak mellett.

Magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlvam maradtam, kiváló tisztelettel

NEUMANN HERMAN
fakereskedő, (Árpád-u. 1. Rude ház.)

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávégyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát; a

czikória (katáng gyökér—elehorium inthbus)
termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 1909. évben métermázsánként 3 K. 70 fnyi árban 3% sulylevonással vétetik át ab rakodó állomás és a gyáruvarban constatált tisztasuly értéke azonnal készpénzben kifizetetik.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1908. november 30-én.

Franck Henrik Fiai.

Egy alig használt benzin motor, e legjobb gyártmányu kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Szöllősy Tivadar.

Egy német (Porosz) kisasszonyt, aki házvezetésben is jártas állást keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

SALGÓTARJÁNI
Kőszénbánya Részvény-Társulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)
KLÁR és NEUMAN cégnél
Sátoralajuhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koks, valamint porosz briket kapható.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Szives tudomására hozom a n. é. közönség, hogy én, a Fő-téren, a „Vadászkürt“ épületében lévő előnyösen ismert cipőüzletemben lévő árukészletemet

hatósági engedéllyel végkiárusítom,

mely alkalommal összes cipőáruim, u. m. női, férfi, gyermek zsevró és box cipők, bái és alkalmi cipők, posztó és házi cipők, valódi orosz sár- és hópók, szóval minden e szakba vágó cikkek **bámulatos olcsó áron** szerzethetők be.

Fölkérem a n. é. közönséget, hogy ezen ritka alkalmat cipőszükségletének beszerzésére el ne mulassza.

Teljes tisztelettel

HALÁSZ HERMAN.